

SAMUEL
BeCKETT
Integrala
prozei scurte

Traducere de Ileana Cantuniari
și Veronica D. Niculescu

POLIROM
2024

Cuprins

Proză scurtă în limba engleză

Trei povestiri de început.....	7
Adormirea.....	9
Sedendo et Quiescendo	14
Un caz dintr-o mie	28
Text	35
Mai mult ciupituri decât lovituri	37
Dante și homarul	39
Fingal	54
Ding-Dong	67
O noapte ploioasă.....	79
Iubire și Lethe	119
La plimbare	136
Ce nenorocire	150
<i>Billet doux</i> -ul Smeraldinei.....	192
Galben.....	199
Borhot	216
Dintr-o lucrare abandonată.....	234
Tot straniu departe	245
Auzit pe întuneric 1	261
Auzit pe întuneric 2	264
nici.....	267

Tresăriri	269
1	271
2.....	274
3.....	277

Proză scurtă în limba franceză

Nuvele și Texte pentru Nimic	281
Nuvele	283
Expulzatul	283
Calmantul.....	299
Sfârșitul.....	318
Texte pentru Nimic	342
I.....	342
II.....	347
III.....	351
IV.....	356
V.....	359
VI.....	364
VII.....	369
VIII	373
IX.....	378
X.....	382
XI.....	385
XII	390
XIII	393
Capete moarte	397
imaginație moartă imaginați-vă	399
destul	403
bing	411
fără.....	415

Prima iubire	421
Depopulatorul.....	445
Ca să terminăm odată și alte nereușite.....	471
Ca să terminăm odată.....	473
Alte nereușite	477
I.....	477
II.....	482
III.....	483
IV.....	485
În depărtare o pasăre	487
Văzându-se.....	489
O seară.....	491
Faleza	493
Nici unul nici celălalt	494
imaginea.....	495

Otto Olaf și-a înfipt cotul în mânerul cârjei lui Hermione și a lansat un ghiont. Câștigându-i astfel atenția, a șoptit, cu o voce distrusă:

— Am plămânu drept foarte șubred.

Hermione a scăpat un mic șuierat de groază.

— Însă plămânu stâng, a vociferat el, e tare ca piatra.

— Bănuiesc, i-a zis doamna bboggs lui James Skyrn, ale cărui palete faciale începuseră să tulbure aerul atât de feroce, încât se temea ca nu cumva să clocească vreun act de vitejie în apărarea rudei sale, presupun și îmi place să cred că domnul bboggs poate face și spune ce pofteste în propria lui casă.

Chestiunea fiindu-i prezentată în această lumină, James a intrat imediat la loc în rând.

Chipiul înclinat al paznicului, cu bentița sa verde și harpa aurie¹ și, dedesubt, zarva alb-negru a părului și frunții lui turbulente, l-au încântat atât de mult pe Walter, încât n-a trebuit decât să închidă ochii ca să se imagineze din nou la Pisa. Puterea de evocare a acestui irlandez italianizat era de-a dreptul imensă, iar dacă al său *Dream of Fair to Middling Women*², ținut în stadiul de *limae labor* în ultimii zece sau cincisprezece ani, va ajunge vreodată la public, iar Walter zice că precis așa va fi, trebuie să ni-l procurăm neapărat și să aruncăm un ochi pe el, orice-ar fi.

Belacqua îi înfiera cu cea mai mare ferocitate pe cel care-l capturase și pe cel care-l acuza. Otto Olaf, apoi Capper, au rupt rândurile, cel dintâi pentru a face pace cu orice risc, cel de-al doilea, cu inima aproape explodându-i, ca să spună ce avea

1. Harpa este simbolul Irlandei.

2. Titlul romanului scris de Beckett în 1932 și publicat postum, în 1992 (*Vis cu femei frumoase și nu prea*). Părți din acesta au fost folosite, de fapt, chiar în ciclul *More Pricks Than Kicks* (*Mai mult ciupituri decât loviturî*).

pe conștiință. Paznicul a fost curând forțat să admită că rana lui nu rezultase din banala exercitare a atribuțiilor, nici măcar în urma vreunui gest de ajutor solicitat, ci pur și simplu din propriul său exces de zel, născut fără nici un pic de îndoială din lăcomie.

S-a făcut o chetă, iar o mică sumă, ce nu trebuia sub nici o formă să fie interpretată ca o despăgubire, a contribuit cu mărinimie la alinarea lui. Asta a pus punct incidentului.

— Îmi plânge sufletul pentru el, a zis Walter.

— Absolut deloc, a spus Alba, doar nu e asigurat? I-a venit o idee neașteptată.

— Conduceți-mă acasă, i-a zis lui Walter.

Acesta i-a explicat că fusese cooptat ca să țină un toast, după care, dacă oferta mai era valabilă, ar fi mai mult decât fericit să o conducă acasă. O să facă unul dintre acele lungi ocoluri pe care el le adora.

— Nu promit nimic, a spus Alba.

Masa de prânz a fost o mare dezamăgire pentru absolut toată lumea – câteva butoiașe de melasă și niște coji pe un pat de gheață. Belacqua a închis ochii și a văzut, mai limpede ca oricând, o pompă de bere. Desertul a fost împărțit cu zgârcenie și apoi Thelma a refuzat să taie tortul. Era o fată tare ciudată. Forțată de Una și de Bridie, a apelat la soțul ei. Soțul ei! Sfatul lui pentru ea, foarte sincer, când după mari eforturi a înțeles despre ce era vorba, a fost că poate ar fi mai elegant să taie ea lighioana, de vreme ce toți păreau să insiste ca ea să facă asta. Încins de subiect, a implorat-o să mai reziste un pic, totul se va termina în curând. Ceea ce începuse ca o remarcă făcută în șoaptă, grăbită și destul de ferită, se amplificase acum într-un veritabil tête-à-tête, iar când în sfârșit Thelma s-a întors ca să săvârșească gentila faptă, a descoperit tortul făcut bucăți. Fusese ornat cu flori de portocal. Puținele dintre acestea care scăpa-seră de omnivomaniaci, le-a strâns și le-a ascuns

în sân. Le va încuia în cel mai tainic și mai îndepărtat cufăr și le va prețui până la ultima ei suflare, pe acestea, și cele două orhidee ale ei, și veronica lui Belacqua, al cărei lujer de devotament pasionat reușise să-l ferească de toți atacatorii, vogue la galère¹! E posibil ca timpul să distrugă aceste amintiri, dar măcar elementele lor îi vor aparține ei pe vecie. Era o fată tare ciudată.

Walter și-a șters ghetetele de carpeta Aubusson a otomanei Empire² a lui Otto Olaf, a ciocănit în paharul său de Golden Guinea cu vin spumos ca să se facă liniște și și-a ținut discursul, cu o voce uniformă precum clinchetul unei castaniete, de necontestat, după cum urmează:

— E cunoscut faptul că o doamnă, membră a camerei inferioare și, în plus, femeie căsătorită, s-a ridicat în picioare – căci era de fel din Dublin –, picioare pe care Swift, reproșându-le femeilor din această țară că desconsideră mersul pe jos, le-a descris ca fiind potrivite pentru nimic mai bun decât să fie date uitării, și a declarat: „Mai degrabă aș comite un adulter decât să suport ca un strop de băutură alcoolică să treacă de buzele mele“. La care un brutar grosolan, din partea laburiștilor, a ripostat: „N-am prefera cu toții să facem asta, doamnă?“.

Acest pasaj introductiv a fost un pic prea consistent pentru a obține sufragiul general. Asupra lui Otto Olaf și-a produs efectul numai după vreo cinci minute, provocându-i un râs isteric, nestăvilit. Imaginea lui Walter, țopăind încolo și-ncoace pe fantastica lui tapițerie, de parcă ar fi fost închis într-o cușcă sau ar fi candidat la niște alegeri, îi zdruncinase întregul sistem nervos, iar inima i se umplea de răutate și nebunie.

— *Il faut marcher avec son temps*, a spus un deputat al extremei drepte. *Cela dépend*, a răspuns

1. Orice-ar fi! (în fr., în orig.)

2. Joc de cuvinte: *empire* în engleză înseamnă „imperiu“.

Briand cu sarcasmul lui sepulcral, *dans quoi il marche*¹. Deci nu mă interpelați, Herrschaften², fiindcă asta mă cam termină.

A plecat capul ca un pelican după o călătorie lungă, a ciulit urechile înspăimântătoarei mustăți și și-a târșăit și încrucișat picioarele ca o persoană surprinsă într-o acțiune rușinoasă.

— Și-a pierdut mințile, a zis conducătoarea doamnelor rău intenționate.

Otto Olaf s-a furișat spre servanță. Una s-a așezat foarte ostentativ pe un taburet.

— Să mă anunțați când începe, a spus ea.

Ochii Thelmei săgetau încolo și înapoi în căutarea florilor de portocal, Belacqua o urmărea pe Thelma, iar Alba îl urmărea pe el. James și Hermione, încurajați de melasă, se studiau înaintea unei oglinzi cu picior Regence. Doamna bboggs făcea manevre ca să ocupe o poziție avantajoasă, ce i i-ar fi adus în câmpul vizual și pe soțul, și pe iubitul ei. Polițistul în haine civile, prezentă obișnuită ca măsură de precauție, depășind mulțimea cu capul și umerii, își citea ziarul. Două persoane minunat de sociabile se aflau în preajmă.

— Beat, a zis prima.

— Abțiguit bine, a confirmat a doua și au schimbat o lungă privire versată.

Ca să fim corecți față de Walter, trebuie spus că era departe de-a fi pătruns de această față prăpădită, dincolo de care totul era împăciuitor, al fresco, și Shekinah, și el însuși, în cea mai ingenioasă carapace, cu rănile bandajate de Alba-Morgen și privind prin livezi la soarele ce apunea lent în întinderile albastre. Revenindu-și cu o tresărire, lepădându-și vâlul apăsător, a rostit primele cuvinte care i-au dat prin minte:

-
1. Trebuie să pășim în ritm cu timpurile. Depinde în ce anume pășim (în fr., în orig.).
 2. Domnilor (învechit, în germ., în orig.).

„Semper ibi juvenis cum virgine, nulla senectus
Nullaque vis morbi, nullus dolor...”¹

Doamna bboggs, care deja fremăta auzind chicotelile tardive ale lui Otto Olaf și observându-i mișcările furișe în timp ce aduna toate budincile ca niște castele de pe servanță, n-a fost foarte surprinsă când el a deschis un foc continuu cu ajutorul acestora asupra inamicului. Însă Walter era capabil să blocheze astfel de rachete minore, ba chiar a prins una și a mâncat-o, în vreme ce forța bătrânului, iar odată cu aceasta și furia, s-a domolit curând. Arterele au început să i se uzeze de-acum, cu rezultatul fatal deja menționat.

— Ridic paharul, a zis Walter, ținându-l în jos și un pic în stânga, ca pe-un scut, această cupă glorioasă, în numele celor prezenți și al celor pe care vârsta, boala, infirmitatea sau angajamentele anterioare i-au împiedicat să fie cu noi, pentru tine, prea dragă Thelma, pe care cu toții te iubim, și pentru dumneata, domnule Shuah, care-o iubiți pe Thelma și sunteți iubit de ea și pe care vă iubim noi toți, sunt sigur, pentru voi cei aflați acum în pragul fericirii și pentru nenumărate împliniri, pământești și de altă natură, cum vă doriți.

A schițat o curbă cu vinul spumos, și-a aplicat un ușor upercut cu paharul și a băut.

— Închid acești ochi, a continuat el, fixându-și privirea asupra doamnei bboggs și revenind cu paharul la locul de plecare, și îi văd pe acea insulă de neuitat, Avalon, Atlantida, Hesperide, Uí Breasail, nu mai insist, învăluți în acea haecceitate siameză a iubirii perrrfecte, delectându-se în sânul celor mai încântătoare frumuseți ale naturii. O, fie ca

1. Citat din *The Land of Morgan; Being a Contribution Towards the History of the Lordship of Glamorgan* de George Thomas Clark (1809-1885); în traducere aproximativă: „Acolo sunt mereu un bărbat tânăr cu o fecioară, nu există bătrânețe/ Nici boală, nici durere...”.

acea stea, acea strălucitoare esență a dorinței lor, nu a mea, dragi prieteni, și nici măcar a dumneavoastră, fiindcă nu există două stele, așa cum ne spune Sfântul Pavel, care să se compare în materie de splendoare, fie ca ea să-i încânte neîncetat cu inflexiunile ei legitime!

A golit ce mai rămăsese din glorioasa cupă.

— Îi încredințăm bunăvoinței și protecției lui Hymen, acum și pentru pururea. Săn'tate.

Acesta a fost finalul discursului lui Walter, un final care li s-a părut tuturor foarte bun pentru un discurs așa de prost, însă fiindcă el a rămas drept pe otomană, într-o atitudine fascinată și aeriană, bând în aplauze, Belacqua a crezut că încă nu se terminase și a fost foarte surprins să audă vocea Unei, pe care cea mai mică aparență de amânare o făcea întotdeauna să fie cuprinsă de mânie, chemându-l arțăgoasă, ca să facă cele necesare:

— Haideti, domnule Shuah, haideti odată, domnule Shuah, după dumneavoastră așteptăm, domnule Shuah.

Această smucitură sordidă a făcut ca mulțumirile lui să fie mai puțin cordiale decât intenționase. Le-a rostit de unde se afla, cu vocea neutră în care era maestru:

— Trebuie să mulțumesc: domnișoarei bboggs, căreia ne vom putea adresa astfel de aici înainte fără nici o urmă de ambiguitate, pentru chemarea ei la ordine, oportună ca întotdeauna; domnului Draffin, pentru amabilele lui torente de litote; domnului și doamnei dublu be mic, pentru generozitatea lor; domnișoarelor de onoare, cu o mențiune specială a conducătoarelor lor, Belle-Belle, pentru serviciile lor din această zi, minuțios pregătite, mai mult decât un simplu sprijin și mai puțin decât un *vis a tergo*¹; lui Skyrm și Nützsche, care mă bucur să văd că n-au isprăvit încă să se ridice

1. Forță propulsoare (în lat., în orig.).